

Spis treści

1. Wstęp	9
1.1. Prezentacja przedmiotu rozważań	14
1.1.1. Ironia jako zagadnienie estetyki	14
1.1.2. Ironia jako zagadnienie etyczne	16
1.1.3. Ironia ironii. Jak ująć ironię?	18
2. Estetyczne ujęcie ironii	21
2.1. Próba zaanektowania ironii dla poetyki – estetyczny charakter ironii u Schlegla	21
2.1.1. Przelomowość koncepcji Schlegla	21
2.1.2. Początki formowania się koncepcji ironii we wczesnych pismach dotyczących literatury antycznej	22
2.1.3. Problematyka ironii we wczesnych recenzjach	37
2.1.3.1. Georg Forster	37
2.1.3.2. <i>O Lessingu (Über Lessing)</i>	40
2.1.3.3. <i>O Meistrze Goethego (Über Goethes Meister)</i>	42
2.1.4. Ironia we fragmentach z „Lyceum” i „Athenäum”	44
2.1.5. Ironia w <i>Rozmowie o poezji (Gespräch über die Poesie)</i>	50
2.1.6. Ironia w eseju <i>O niezrozumiałości (Über die Unverständlichkeit)</i>	52
2.1.7. Ironia we <i>Wprawkach filozoficznych (Philosophische Lehrjahre)</i>	56
2.1.8. Forma rozważań Schlegla o ironii – ironia w kontekście innych pojęć ..	66
2.2. Schlegel w kontekście współczesnych i dawniejszych myślicieli	72
2.2.1. Platon	73
2.2.2. Winckelmann	76
2.2.3. Kant	77
2.2.4. Fichte	82
2.2.5. Jacobi	89
2.2.6. Schiller	90
2.2.7. Novalis	91
2.2.8. Schleiermacher	92
2.2.9. Ujęcie Schlegla jako ujęcie estetyczne	93
2.3. Trudność pogodzenia tego, co pozytywne, z tym, co negatywne	97
2.4. Trudność pogodzenia kpiny z powagą	102
2.4.1. <i>O niezrozumiałości</i>	102
2.4.2. 116 fragment z „Athenäum”	109
2.4.3. Inne fragmenty	111
2.4.4. <i>Lucynda</i>	112

2.4.5. Czy dwuznaczność jest kontrolowana?	116
2.4.6. Przerzucenie odpowiedzialności na czytelnika	118
2.4.7. Rzekoma jedność formy i treści	119
2.5. Ucieczka ironii. Ironia jako eksperyment	120
2.6. Dlaczego dzieło nie jest w stanie pomieścić dwu przeciwieństw (tj. ironii)? ..	122
2.6.1. Zamiast połączenia postulatu z rzeczywistością – sam postulat	123
2.6.2. Zamiast kontaktu autora z czytelnikiem – samotność autora	124
2.6.3. Zamiast dzieła i krytyki dzieła – sama krytyka	126
2.7. Wina	127
2.8. Ironia w komediach Ludwiga Tiecka	129
2.9. Hegla krytyka ironii romantycznej	137
2.9.1. Polemika Hegla z Solgerem	137
2.9.2. Rzekome motywy osobiste	141
2.10. Kierkegaarda krytyka Hegla	143
2.11. Podsumowanie (skutki estetycznego ujęcia ironii)	147
3. Etyczne ujęcie ironii (rekonstrukcja procesu Sokratesa)	152
3.1. Określenie przedmiotu rozważań	152
3.2. Taktyka Sokratesa w rozmowie	157
3.3. Niekonsekwencja Sokratesa w posługiwaniu się ironią. To nie krytyka Sokratesa pod adresem Ateńczyków, ale jego niekonsekwencja jest źródłem niechęci Ateńczyków.	162
3.4. Taktyka Ateńczyków wobec Sokratesa	164
3.5. Dylemat Sokratesa: jakkolwiek postąpi, ośmieszy się	167
3.6. Taktyka Sokratesa podczas procesu. Niekonsekwencja w słowach	171
3.7. Niekonsekwencja Sokratesa w czynach	171
3.8. Kwestia nieudanego przerzucenia odpowiedzialności	176
3.9. Sokrates zostaje ośmieszony (sam się ośmiesza)	178
3.10. Co Sokrates powinien był powiedzieć?	180
4. Ironia a jednostka	184
4.1. Ironia jako drogowskaz dla jednostki (trzecie stadium)	184
4.2. Ironia jako demaskatorka pozy	190
4.3. Ironia jako oparcie jednostki	192
4.4. Ironia jako nauczycielka dialogu	194
Aneksy	197
Aneks I: <i>Król Edyp</i> Sofoklesa, czyli próba onieśmienia ironii	197
1. Bohater tragiczny	197
2. Niewinność Edypa	201
3. Samookaleczenie	201
4. Wina Edypa	204
Aneks II: <i>Don Giovanni</i> Lorenza da Ponte, czyli próba zagłuszenia ironii	209
Bibliografia	214
Teksty źródłowe	214
Literatura przedmiotu	216
Indeks osób	224